

Handlingsplan för kvalitet, rättssäkerhet och uppföljning av skolfrånvaro i grundskolan

Fastställd av barn- och utbildningsnämnden
Framtagen av utbildnings- och arbetslivsförvaltningen
Datum 2026-12-02
Gäller 2026–2027
Ärendenr BUN 2026/251
Version 1.1

Innehåll

1. Bakgrund och nuläge	3
2. Syfte	3
3. Ansvar och genomförandestyrning	3
4. Handlingsplan med anledning av revisionsrapport om skolfrånvaro 2026–2027	5
5. Uppföljning, intern kontroll och återrapportering	8
6. Underlag och rättslig utgångspunkt	8

1. Bakgrund och nuläge

Revisionsrapporten visar att barn- och utbildningsnämndens styrning och uppföljning av arbetet med skolfrånvaro i allt väsentligt är tillfredsställande. Rapporten lyfter samtidigt fram ett antal utvecklingsområden som behöver stärkas för att säkerställa likvärdighet, förbättra uppföljningen och öka effekten av vidtagna insatser.

Denna handlingsplan beskriver de åtgärder som barn- och utbildningsnämnden avser att vidta med anledning av revisionens rekommendationer.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- säkerställa att den nya handlingsplanen implementeras vid regionens samtliga skolenheter samt följa upp att planen följs och får avsedd effekt.
- säkerställa att det vid samtliga skolenheter finns förutsättningar att arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande för att förhindra problematisk skolfrånvaro och vid identifierade brister vidta åtgärder (1 kap. 9 §, 7. kap 22 § skollagen)
- stärka det systematiska kvalitetsarbetet inom området skolfrånvaro, särskilt vad gäller att identifiera orsaker till frånvaro, vidtagna åtgärders effekter och vid behov besluta om adekvata insatser (4 kap. 3, 5–6 och 7 §§ skollagen).

Under läsåret 2025/2026 fick utbildnings- och arbetslivsförvaltningen i uppdrag att följa upp och revidera skolfrånvaroplanen. Arbetet slutfördes i maj 2026, då en reviderad skolnärvaroplan fastställdes. Under läsåret 2026/2027 ska skolnärvaroplanen implementeras vid samtliga grundskolor inom Region Gotland. Implementeringsarbetet har påbörjats och genomförs successivt i verksamheterna.

2. Syfte

Syftet med handlingsplanen är att säkerställa att arbetet med skolfrånvaro bedrivs i enlighet med skollagens bestämmelser samt att de utvecklingsområden som identifierats i revisionsgranskningen omhändertas genom tydliga åtgärder, mätbara mål och en systematisk uppföljning.

3. Ansvar och genomförandestyrning

Utbildnings- och arbetslivsnämnden ansvarar för att säkerställa att verksamheterna har de förutsättningar som krävs för att fullgöra sitt uppdrag avseende skolfrånvaro. Nämnden ansvarar även för den övergripande styrningen, uppföljningen och utvärderingen av handlingsplanens genomförande samt för att följa utvecklingen och resultaten på huvudmannanivå.

Avdelningschef grundskola ansvarar för den övergripande samordningen och ledningen av handlingsplanens genomförande. I uppdraget ingår att säkerställa ändamålsenliga och likvärdiga rutiner, processer och stödstrukturer inom grundskolans verksamheter samt att

följa upp att beslutade åtgärder genomförs och får avsedd effekt. Avdelningschefen ansvarar vidare för analys, sammanställning och återrapportering av resultat till nämnden.

Rektor ansvarar för att arbetet med skolfrånvaro vid den egna skolenheten bedrivs i enlighet med skollag, övriga författningar samt huvudmannens styrdokument. Ansvaret omfattar bland annat att identifiera tidiga tecken på problematisk skolfrånvaro, säkerställa att utredningar genomförs skyndsamt, fatta beslut i enlighet med gällande regelverk samt säkerställa att beslutade stödinsatser genomförs, dokumenteras, följs upp och utvärderas.

Elevhälsans professioner, lärare och övrig berörd personal ansvarar, utifrån sina respektive uppdrag och kompetensområden, för att bidra till att elever ges det stöd och de anpassningar som krävs för att nå utbildningens mål. Arbetet ska ske i nära samverkan och utgå från ett gemensamt ansvar för elevens utveckling, lärande och välbefinnande. Denna ansvarsfördelning syftar till att säkerställa en rättssäker, likvärdig och systematisk hantering av skolnärvaro och skolfrånvaro inom Region Gotlands grundskolor.

4. Handlingsplan med anledning av revisionsrapport om skolfrånvaro 2026–2027

Övergripande mål

Barn- och utbildningsnämnden ska säkerställa att alla elever ges likvärdiga förutsättningar att fullgöra sin skolgång genom ett systematiskt, tidigt och samordnat arbete för ökad skolnärvaro.

Arbetet ska präglas av:

- tidig upptäckt av frånvaro,
- likvärdig hantering på samtliga skolenheter,
- tydlig ansvarsfördelning,
- stärkt samverkan med vårdnadshavare och andra aktörer,
- kontinuerlig uppföljning och analys av insatsernas effekter.

4.1 Målområde 1: säkerställa att den nya handlingsplanen implementeras vid regionens samtliga skolenheter samt följa upp att planen följs och får avsedd effekt.

Identifierad brist	Mål	Åtgärd	Ansvar	Tidplan	Uppföljning
Revisionen konstaterar att den reviderade handlingsplanen är ändamålsenligt utformad men ännu inte fullt implementerad vid samtliga skolenheter.	100 procent av grundskolorna ska senast under läsåret 2026/2027 arbeta enligt handlingsplanens rutiner och ansvarsfördelning.	Följa upp att den satta implementeringsplanen av den reviderade skolnärvaroplanen efterföljts samt utvärdering av densamma. Uppföljning av de gemensamma stödmaterial och checklistor som tagits fram. Genomföra årlig egenkontroll där rektor redovisar hur rutinerna efterlevs.	Avdelningschef grundskola Chef Barn- och elevhälsan.	Läsår 26/27	Redovisning i kvalitetsdialoger samt sammanställning till Utbildningsnämnden vår och höst. Indikatorer: -antal frånvaro-utredningar, -skolfrånvaron har minskat

4.2 Målområde 2: säkerställa att det vid samtliga skolenheter finns förutsättningar att arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande för att förhindra problematisk skolfrånvaro och vid identifierade brister vidta åtgärder.

Identifierad brist	Mål	Åtgärd	Ansvar	Tidplan	Uppföljning
Revisionen pekar på att mindre skolenheter inte alltid har	100 procent av eleverna ska ha likvärdig tillgång till elevhälsans kompetenser och	Genomföra en kartläggning av tillgången till elevhälsans kompetenser vid samtliga skolenheter.	Avdelningschef grundskola Chef Barn- och elevhälsan.	Läsår 26/27	Redovisning i utbildningsnämndens ordinarie uppföljning av elevhälsa och

samma förutsättningar som större skolor att bedriva främjande, förebyggande och åtgärdande närvaroarbeta.	stödinsatser oavsett skolans storlek eller geografiska läge.	<p>Säkerställa att mindre skolor ges tillgång till central specialistkompetens vid behov.</p> <p>Utreda behovet av att utveckla mobila och digitala stödformer från elevhälsan. Utreda behovet av ytterligare centrala resurser för skolor med återkommande utmaningar kring skolfrånvaro.</p> <p>Fortsätta arbetet med att utveckla skolorganisation och stödstrukturer för elever med omfattande behov.</p>			skolnärvaro.
Revisionen identifierar ett fortsatt utvecklingsbehov i samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård.	Minst 95 procent av elever med omfattande frånvaro ska ha fått samordnade insatser enligt fastställd rutin senast fyra veckor efter identifierat behov.	<p>Fortsätta utvecklingen av samverkansmodellen Fossam.</p> <p>Tydliggöra ansvar, roller och förväntningar mellan berörda verksamheter.</p> <p>Öka användningen av SIP för elever med sammansatta behov.</p> <p>Säkerställa att frånvaroärenden aktualiseras tidigt i samverkan innan problematiken blivit omfattande.</p> <p>Se över uppdraget för elevnärvarocoacherna för att skapa större tydlighet och likvärdighet.</p> <p>Utreda möjligheten att bredda vissa stödinsatser till mellanstadiet.</p>	Avdelningschef grundskola Chef Barn- och elevhälsan.	Läsår 26/27	Gemensam rapportering till utbildningsnämnden en gång per år.

Detta innebär bland annat:

- Alla skolor har tillgång till elevhälsans kompetenser utifrån socioekonomiska faktorer, elevantal och hur många skolenheter personalen arbetar mot. Vid vakanser eller tillfälliga behov omfördelas resurser för att säkerställa en likvärdig tillgång till elevhälsa. För att möjliggöra centrala specialistteam, exempelvis inom skolnärvaro, behöver delar av de befintliga resurserna omorganiseras från skolenhetsanknutna uppdrag till centrala funktioner.

4.3 Målområde 3: stärka det systematiska kvalitetsarbetet inom området skolfrånvaro, särskilt vad gäller att identifiera orsaker till frånvaro, vidtagna åtgärders effekter och vid behov besluta om adekvata insatser.

Identifierad brist	Mål	Åtgärd	Ansvar	Tidplan	Uppföljning
Revisionen konstaterar att analyser av orsaker till frånvaro och effekter av genomförda åtgärder behöver stärkas.	Nämnden ska ha ett tydligt beslutsunderlag som visar orsaker till frånvaro, genomförda insatser och deras effekter.	Införa gemensamma analysmallar för skolornas kvalitetsarbete. Säkerställa att samtliga skolor redovisar: frånvaronivåer, trender över tid, orsaker till frånvaro, genomförda insatser, bedömda effekter. Integrera närvaroarbetet tydligare i kvalitetsdialogerna mellan huvudman och skolenhet. Årligen genomföra en samlad huvudmannaanalys av skolfrånvaron. Identifiera framgångsfaktorer vid skolor med god närvaroutveckling och sprida dessa till övriga verksamheter.	Avdelnings chef grundskola .	Införs successi vt från ht 26.	Redovisas i verksamhets- berättelse och analysrapport.
Revisionen bedömer att nämnden endast delvis följer upp den samlade frånvaron på huvudmannanivå.	Barn- och utbildningsnämnden ska löpande kunna följa utvecklingen av skolfrånvaro på övergripande nivå och identifiera skillnader mellan skolor och elevgrupper.	Utveckla rapporteringen till nämnden så att den omfattar: total frånvaro, ogiltig frånvaro, frånvaro över 15 procent, frånvaro över 30 procent, antal elever med omfattande frånvaro, jämförelser mellan skolor och årskurser. Redovisa utvecklingen till nämnden minst två gånger per år. Genomföra fördjupade analyser vid identifierade avvikelser.	Avdelnings chef grundskola	2027	Halvårsvis redovisning till utbildningsnä mden.

Samlad bedömning:

Förvaltningsledningen delar i huvudsak revisionens bedömning. Arbetet med att stärka skolnärvaron har utvecklats positivt under senare år genom gemensamma rutiner,

förbättrade stödinsatser och ökad uppmärksamhet kring frågan. Samtidigt kvarstår utmaningar kopplade till likvärdighet, samverkan och systematisk uppföljning. Genom genomförandet av denna handlingsplan bedömer förvaltningsledningen att förutsättningarna stärks för att samtliga elever ska få det stöd som krävs för att fullgöra sin skolgång och nå utbildningens mål.

5. Uppföljning, intern kontroll och återrapportering

Handlingsplanen följs upp inom ramen för grundskolans systematiska kvalitetsarbete. En första avstämning genomförs efter sex månader för att följa genomförandet av beslutade åtgärder och identifiera eventuella behov av justeringar. Slutlig uppföljning redovisas till barn- och utbildningsnämnden efter tolv månader. Uppföljningen ska omfatta en redovisning av genomförda åtgärder, måluppfyllelse, kvarstående utvecklingsområden samt behov av eventuella ytterligare insatser för att säkerställa en rättssäker och ändamålsenlig hantering av skolfrånvaro.

Uppföljningen av handlingsplanens genomförande och resultat ska ske på rektors-, skolchefs- och nämndnivå.

Rektor ansvarar för regelbunden uppföljning av arbetet med frånvaro inom den egna skolenheten, inklusive pågående utredningar, beslutade stödinsatser, dokumentation och utvärdering. Identifierade brister ska åtgärdas skyndsamt.

Avdelningschef grundskola ansvarar för att samordna och följa upp handlingsplanens genomförande samt analysera resultaten på huvudmannanivå. Uppföljningen ska omfatta såväl efterlevnaden av gällande bestämmelser som stödinsatsernas genomförande och resultat.

Utbildningsnämnden ska få en lägesrapport i delårsrapport 2, 2027 med redovisning av genomförda åtgärder, kvarstående brister och eventuella hinder. En samlad uppföljning av handlingsplanens genomförande och resultat ska redovisas i verksamhetsberättelsen för 2027.

Därefter ska uppföljningen integreras i huvudmannens ordinarie systematiska kvalitetsarbete.

6. Underlag och rättslig utgångspunkt

Underlag:

Handlingsplanen har utarbetats med utgångspunkt i Azets Revision & Rådgivnings rapport Granskning av barn- och utbildningsnämndens uppföljning av frånvaro i grundskola daterad den 1 september 2026.

Rättslig utgångspunkt:

Handlingsplanen har utarbetats med utgångspunkt i genomförd kartläggning och analys av elevers frånvaro inom grundskolan samt identifierade utvecklingsområden kopplade till

skolornas arbete med att förebygga, uppmärksamma, utreda och åtgärda problematisk skolfrånvaro.

Arbetet med skolnärvaro utgår från skollagen (2010:800), särskilt bestämmelser om skolplikt, närvaro, huvudmannens ansvar samt elevers rätt till utbildning. Arbetet omfattar skolans ansvar att skyndsamt uppmärksamma frånvaro, utreda orsaker till upprepad eller längre frånvaro och vidta relevanta åtgärder för att säkerställa elevens rätt till utbildning. Arbetet vägleds även av Skolverkets stödmaterial för att främja närvaro och förebygga problematisk frånvaro samt övriga nationella styrdokument som reglerar skolans ansvar för elevhälsa, trygghet och stödinsatser.

Huvudmannens ansvar för styrning, uppföljning och intern kontroll utgår även från tillämpliga bestämmelser i kommunallagen (2017:725). Arbetet ska bedrivas systematiskt och långsiktigt, med fokus på tidig upptäckt, samordnade insatser och en likvärdig utbildning där alla elever ges förutsättningar att fullfölja sin skolgång och nå utbildningens mål.